

Sygn. akt VI U 1146/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2013 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania **H. G.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 5 marca 2013 r. znak (...)

w sprawie: **H. G.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu H. G. prawo do emerytury od dnia(...):r.;

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu H. G. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 153, poz. 1227 ze zm.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w ww. przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Zakład nie uwzględnił ubezpieczonemu do okresów pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 9.08.1972 r. do 28.02.1994 r. w Zakładach (...) ponieważ ubezpieczony nie przedłożył prawidłowego świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony złożył odwołanie od tej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł, iż przedłożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych świadectwo

pracy, aktualnie zakład pracy już nie istnieje i nie może wystawić dokumentu potwierdzającego pracę w warunkach szkodliwych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o przeprowadzenie dowodu z akt osobowych i przesłuchanie świadków zawnioskowanych przez ubezpieczonego, a w przypadku braku podstaw do zmiany decyzji o oddaleniu odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony (ur. dnia (...)), dnia 18 lutego 2013 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 29 lat i 3 miesięcy i 15 dni, w tym do okresów pracy w warunkach szczególnych nie uwzględniono żadnego okresu

- okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność czy ubezpieczony przez okres co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony w okresie od 9.08.1972 r. do 28.02.1994 r. był zatrudniony w (...) Zakładach (...) W okresie od 9.08.1972 r. do 28.02.1994 r. pracował jako ślusarz remontowy, natomiast od 1.03.1994 r. do 31.05.1995 r. jako krajacz. W okresach tych powód wykonywał pracę na wydziale obuwia prasowanego przy obsłudze prasy wulkanizującej obuwie sportowe : trampki i korkotrampki. Pracownicy, którzy obsługiwali prasy byli zatrudnieni na stanowiskach wulkanizatorów. Wydział ten zajmował się produkcją wyrobów gumowych, głównie obuwia. Na wydziale, na którym był zatrudniony były prasy hydrauliczno - elektryczne. Ubezpieczony zajmował się bieżącą naprawą pras będących w ruchu. Panowały tam wysokie temperatury oraz unosiły się szkodliwe opary. W okresie od 1.06.1995 r. do 30.11.1999 r. był zatrudniony w Spółce (...) na stanowisku ślusarza remontowego. W Spółce (...) ubezpieczony wykonywał takie same czynności jak w Zakładach (...) - pracował jako ślusarz przy naprawie i remoncie pras wulkanizacyjnych. Ubezpieczony wykonywał pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na wydziałach produkcyjnych. Głównymi czynnikami szkodliwymi były opary wytapianych metali i wysoka temperatura. Ubezpieczony był zatrudniony w wymiarze całego etatu, nie miał dłuższych przerw w pracy.

Dowód: zeznania świadków J. E., J. Z. (e-protokół rozprawy), dokumenty z akt osobowych ubezpieczonego.

Sąd uznał zarówno zeznania świadków jak i zeznania ubezpieczonego za wiarygodne. Świadczyli dokładnie opisali charakter pracy wykonywanej przez ubezpieczonego. Byli zatrudnieni w tym samym okresie co ubezpieczony. Zeznania ubezpieczonego i świadków znalazły też potwierdzenie w oryginałach dokumentów, znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego poprzez unormowania art. 184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, nr 153, poz.1227 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym

charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (art. 184 ust 2). Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwalało na dokonanie ustalenia, zgodnie z którym ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresach od 9.08.1972 r. do 28.02.1994 r. oraz od 1.06.1995 r. do 30.11.1999r. pracował jako ślusarz remontowy na wydziale, na którym odbywała się produkcja i przetwórstwo wyrobów gumowych (dział IV (w chemii) pozycja 21 wykazu A). Zatem była to praca wymieniona w wykazie A dziale XIV poz. 25. (bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Ubezpieczony wykonywał w powyższych okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na stanowisku ślusarza remontowego na będących w ruchu oddziałach i wydziałach ((...) Zakładów (...) w G. i Spółki (...) w G.), w których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie. Na stanowisku ślusarza remontowego ubezpieczony wykonywał stale i bezpośrednio pracę przy stanowiskach wymienionych w wykazie. Były to stanowiska kilkudziesięciu operatorów urządzeń zgrzewających, obsługujących prasy wulkanizacyjne zgrzewające wyroby gumowe (obuwie) oraz krajaczy. Stanowiska te wymienione są w stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. wykazie A, w dziale IV – w chemii, od poz. 21 (produkcja i przetwórstwo wyrobów gumowych, obuwniczych oraz półproduktów i środków pomocniczych do tych wyrobów, produkcja sadzy) w punktach 13 i 21. Ubezpieczony wykonywał więc pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 32 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając na uwadze przedstawione wyżej okoliczności i przepisy prawa należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany łączny ponad 15 - letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Kierując się powyższym Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2013 r.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy, zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS z urzędu orzekł, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Ubezpieczony za sporny okres nie przedstawił organowi rentowemu prawidłowego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Wystawione ubezpieczonemu przez pracodawcę w dniu 24 sierpnia 1999 r. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nie określało bowiem rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w okresie od 9.08.1972 r. do 31.05.1995 r.

Mając zatem na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym oraz ograniczenia dowodowe dla przyznania żądanego świadczenia koniecznym było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych.

SSO Janusz Madej